

Ianuarie-Februarie 2008
Nr. 1, 2 (87-88),
20 pag.

GAZETA bibliotecarului

Buletin informativ al Bibliotecii Naționale și al
Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova

în acest număr:

- 1 Eminescu - 158
- 2 Poetul scrie cu pana
Luceafărului poemul
timpului

- 4 Agenda bibliotecarului
2008 - Anul lecturii în
Republica Moldova
- 7 Atelier profesional:
Pasiunea lecturii și a
cunoașterii la tineri
- 8 Simpozion științific
- 11 Cărți valoroase ale anu-
lui 2007
- 13 Înrudită cu cartea
- 14 Vladimir Vișoțki - 70
- 15 Bertolt Brecht la Biblio-
teca Națională
- 16 Cele mai vândute cărți
ale anului 2007
- 18 Standardizarea
- 19 Știri IT

EMINESCU - 158

LEGĂMÂNT

Lui Mihai Eminescu

Știu: cândva, la miez de noapte,
Ori la răsărit de Soare,
Stinge-mi-s-or ochii mie
Tot deasupra cărții Sale.

Am s-ajung atunce, poate,
La mijlocul ei aproape,
Ci să nu închideți cartea
Ca pe recile-mi pleoape.

S-o lăsați așa deschisă,
Ca băiatul meu ori fata
Să citească mai departe
Ce n-a reușit nici tata.

Iar de n-au s-auză dâșii
Al străvechii slove bucium,
Așezați-mi-o ca pernă
Cu toți codrii ei în zbuțum.

Grigore Vieru

POETUL SCRIE CU PANA LUCEAFĂRULUI POEMUL TIMPULUI

De la o mie opt sute optzeci și nouă încoace, poetul continuă să scrie cu pana Luceafărului poemul timpului... Din lipsă de hârtie, încrestează cuvintele sale pe tâmpla Carpaților, apoi pe lăicele Prutului țese ozoare de îngemănare între cele două surori până într-o casa mare a Moldovei, să-i îndemne pe românii de aici să înalțe monumentul Limbii. Apoi urmează partea dramatică a poemului, unde pana Luceafărului scrie pe străzile Bucureștiului cuvinte de libertate, viață nouă, adevăr...

Eminescu e și azi cu noi, printre noi. El ne aude, ne vede, ne compătimește, ne înalță cu puterea versului său prin anii ce-i trăim. Preamărit e Sufletul său, cu 158 de ani de la naștere, care pășește pe întinsul spațiului

românesc, lăsând urme de cărți izvorâte din cugetul său genial.

În cadrul evenimentului extraordinar de la 15 ianuarie, anul curent, ora 12.00, aveau să fie lansate simultan cele 12 volume eminesciene în București, Cluj, Iași, Cernăuți, Belgrad și Chișinău. Toate aceste volume au fost donate Centrului Academic Internațional "Mihai Eminescu" (CAIME) din orașul Chișinău, unde a avut loc și lansarea lor.

Tezaurul e un dar deosebit pentru Centrul Academic Internațional "Mihai Eminescu", pentru toate categoriile de utilizatori, reprezentând un interes deosebit. Prezentarea volumelor eminesciene a fost preluată de acad. Nicolae Dabija, redactorul-șef al săptămânalului *Literatura și*

arta remarcând: "Lansarea volumelor de față e ceva deosebit pentru Republica Moldova, pentru orașul Chișinău, pentru orașul care devine un oraș eminescian. Mulțumim fraților noștri de la Bacău, care au oferit o donație de carte Centrului Academic Internațional "M. Eminescu", editată de la Bacău după un proiect realizat cu sprijinul

poet, studenți și elevi de la diferite instituții de învățământ au prezentat recitaluri de poezie, romanțe (de la Colegiul de muzică "Ștefan Neaga", Liceul Teoretic "Gh. Asachi", Liceul Teoretic "Mihai Eminescu", Liceul Teoretic "Petru Rareș", Cenaclul literar "O rază te-nalță..." de la CAIME și alții). Tinerii plasticieni de la Lice-

Primăriei Municipiului Bacău". La acest eveniment cultural au mai luat cuvântul și alți poeți și scriitori: Iulian Filip, Ianoș Țurcanu, Andrei Vartic, Nina Josu, Claudia Partole.

Cu prilejul aniversării a 158-a a marelui

Republican-Internat de Arte Plastice "Igor Vieru", fiind inspirați de poezia poetului, au inaugurat o expoziție de tablouri prezentată de pictorul Vasile Didăc. În sala de lectură arhiplină a CAIME au mai răsunat compoziția *Rugăciune*

(Continuare în pag. 3)

ne de M. Eminescu în poziție de carte în sala interpretarea lui Nicolae Gribincea și Victor Botnaru și *Simfonia Eminescu* de Teodor Zgureanu, prezentată în premieră.

La sfârșitul lansării cei prezenți – elevi, profesori, bibliotecari, studenți – au răsfoit cu interes cărțile poetului Mihai Eminescu, inaugurate într-o ex-

poziție de lectură a CAIME cu genericul: „Luceafărul – destinul Geniului” (125 de ani de la prima publicare).

De la o mie opt sute optzeci și nouă încoace, poetul scrie cu pana Luceafărului poemul timpului...

Raisa Plăieșu

ZILELE EMINESCU LA GLODENI

În zilele lunii ianuarie, românii de pretutindeni îl omagiază pe cel care a fost și rămâne a fi EMINESCU.

La 15 ianuarie în sala de lectură a Bibliotecii Publice Raionale Glodeni „Vasile Coroban” s-au adunat îndrăgostiții de poezia marelui poet la un recital eminescian cu genericul: „La nașterea poetului”. Timp de aproape două ore, stând lângă portretul poetului, laureatii Concursului raional al declamatorilor: Victoria Carp, Ana Cereș, Svetlana Petrache, Ina Crudu, elevi ai liceelor din oraș, au dat citire versurilor lui Mihai Eminescu. Specialistul Casei de Cultură, Mariana Serafimciuc, a interpretat la vioară câteva melodii scrise pe versuri eminesciene, *Balada* lui Ciprian Porumbescu. Specialistul principal al Secției „Cultură”, Ion Ursache, a venit în fața celor prezenți cu cântecul *Eminescu* de Ion Aldea-Teodorovici.

Poetul glodenean Vasile Guțuleac, șeful Secției Cultură, și-a citit propriile versuri *Puntea durerii* și *La Ipotești s-au topit zăpezile*, inspirate de vizitarea locurilor în care a copilărit marele poet la Ipotești.

Participanții la acest recital au avut posibilitatea să vizioneze filmul *Melancolie* despre Memorialul Ipotești, montat de colaboratorii acestui memorial Mihaela Ioan și Valentin Coșereanu.

Eugenia Dicaia, director,
Biblioteca Publică Raională Glodeni
„Vasile Coroban”

IANUARUL EMINESCIAN EXPOZIȚIONAL

Când deschizi ușa Bibliotecii Naționale, îndată ești cuprins de privirile cărților ce te cheamă mereu să te înfrunți din lumina lor. Ochii copertilor așteaptă să fie admirate, rugându-te să le răsfoiești, să citești din conținutul lor. În holul bibliotecii mereu se organizează diverse expoziții tematice, una mai interesantă decât alta. Responsabilă de aceste expoziții e dna Raisa Melnic, șefa Serviciului „Programe culturale”, care de fiecare dată se străduie să găsească o modalitate cât mai interesantă de expunere a cărților prin conținutul lor tematic. Astfel în ianuarul eminescian în Biblioteca Națională a fost inaugurată o vastă expoziție dedicată poetului Mihai Eminescu. Expoziția cu cele 80 de surse bibliografice a oglindit diverse vizibilități eminesciene despre viața și opera autorului, critică literară, traduceri, articole, cugetări etc. Utilizatorii Bibliotecii Naționale au studiat cu interes cărțile expuse, ce reflectă activitatea literară a marelui poet. Această semnificație expozițională încă o dată ne vorbește că lumina cărții eminesciene mereu va arde în licărele ochilor oamenilor de pe pământ.

Reporter GB

Agenda bibliotecarului

2008 – Anul Lecturii în Republica Moldova

La Seminarul Național al managerilor de bibliotecă cu genericul “Aspecte ale lecturii și accesul la informație în biblioteci”, care și-a desfășurat lucrările la 11 decembrie 2007, Biblioteca Națională a venit cu ideea de a declara anul 2008 Anul Lecturii.

În sprijinul acestei idei la Seminarul Național a fost lansat Programul studiului sociologic “Timpul și spațiul lecturii în Republica Moldova”, menit să scoată în evidență starea de lucruri privind lectura în biblioteci și să genereze recomandări referitoare la: elaborarea unor strategii și norme metodologice privind achiziția de carte și abonarea la reviste de cultură pentru bibliotecile publice; influențarea politicii editoriale în scopul dezvoltării colecțiilor de bibliotecă; cultivarea deprinderilor de lectură în familie, în școală, în biblioteci; readucerea cărții în atenția populației și cultivarea gustului pentru lectură prin intermediul televiziunii, radioului, presei; optimizarea politicii de achiziții pentru biblioteci; formarea și instruirea continuă a bibliotecarilor, pedagogilor etc.

Departamentul “Cercetare și dezvoltare în biblioteconomie” al BNRM a elaborat un program – cadru de activități și lucrări menite să popularizeze lectura sub toate aspectele ei. Programul elaborat de BNRM a fost coordonat cu dna Lidia Kulikovski, director general al Bibliotecii Municipale “B. P. Hasdeu”, dra Eugenia Bejan, director adjunct al Bibliotecii Naționale pentru Copii “I. Creangă”, domnul Iulian Filip, șeful Departamentului “Căile cărții” al Uniunii Scriitorilor din Moldova, și domnul Vasile Spinei, directorul Centrului “Acces-info”, care vor tutela activitățile de realizare a Programului. A fost adresată o scrisoare tuturor șefilor secțiilor/direcțiilor raionale de cultură prin care se solicită implicarea acestora în realizarea acțiunilor de importanță națională care au drept scop conștientizarea importanței lecturii în promovarea științei de carte, educarea multilaterală a cetățenilor, a unei națiuni de cititori și implicit sporirea instruirii, sănătății și bunăstării cetățenilor țării.

În baza Programului – cadru, bibliotecile urmează să elaboreze programe proprii de promovare a lecturii, axând activitatea bibliotecii pe această prioritate a anului 2008.

Printre multiplele manifestări incluse în program sunt mai multe concursuri, rezultatele cărora pot sensibiliza pe viitor, dacă vor fi mânuite cu pricepere, organele de decizie de nivel local, mai ales la formarea bugetului pentru achiziția de publicații.

Rezultatele studiului sociologic “Timpul și spațiul lecturii în Republica Moldova” și bilanțurile Anului Lecturii vor fi prezentate în cadrul Simpozionului Științific “Anul Bibliologic 2008”, care va avea loc în luna martie 2009.

Program – cadru de activități și lucrări

1. Inaugurarea oficială a Anului Lecturii în cadrul Seminarului Național al managerilor de bibliotecă, decembrie 2007;

BNRM

2. Realizarea cercetării sociologice naționale “Timpul și spațiul lecturii în Republica Moldova”:

- Lansarea cercetării în cadrul Seminarului Național al managerilor de bibliotecă, decembrie 2007;
- Asistența consultativă a bibliotecilor publice municipale, raionale/orășenești în vederea efectuării studiului sociologic în toate cele 32 biblioteci publice raionale/orășenești și cele 2 biblioteci publice municipale (Chișinău, Bălți);
- Deplasări, în vederea efectuării cercetării, în raioanele limitrofe orașului Chișinăului: Ialoveni, Anenii Noi, Criuleni, Hâncești, Strășeni, precum și în Cahul, Drochia și Orhei;

BNRM

3. Elaborarea și plasarea pe pagina web a BNRM (www.bnrm.md/club) a unei liste tematice de literatură în ajutorul organizării activităților și lucrărilor incluse în program. Actualizarea listei pe tot parcursul anului;

BNRM

4. Elaborarea și difuzarea materialelor promoționale (publicații informative, postere etc). *ABRM*,

(Continuare în pag. 5)

BNRM, Uniunea Scriitorilor din Moldova (Departamentul "Căile cărții"), BNC "Ion Creangă", BM "B. P. Hasdeu", Centrul "Acces-info", sponsori;

5. Stabilirea unor parteneriate în vederea promovării lecturii și a accesului la informație:

Bibliotecile, instituțiile de învățământ, Biroul de Informare al Consiliului Europei în Moldova, Uniunea Scriitorilor din Moldova (Departamentul "Căile cărții"), Centrul "Acces-info", alte organizații nonguvernamentale;

6. Activități de inaugurare a Anului Lecturii în municipii, orașe, comune, instituții, organizații:

Toate bibliotecile, Uniunea Scriitorilor din Moldova (Departamentul "Căile cărții");

7. Realizarea Proiectului Național *Spre cultură și civilizație prin lectură* (Anul 2);

Secția Națională IBBY, Uniunea Scriitorilor din Moldova (Departamentul "Căile cărții");

8. "Suntem și noi un neam al cărții?!": masă rotundă în cadrul Zilei Internaționale a Cărții și a dreptului de autor (23 aprilie), cu participarea reprezentanților bibliotecilor, instituțiilor de învățământ, uniunilor de creație, editurilor, distribuitorilor de carte, mass-mediei, organizațiilor nonguvernamentale, factorilor politici și de decizie etc.

ABRM, BNRM, BNC "Ion Creangă", BM "B. P. Hasdeu", Uniunea Scriitorilor din Moldova (Departamentul "Căile cărții");

9. Organizarea, în cadrul Zilei Internaționale a Cărții și a dreptului de autor (23 aprilie), a "orei deschise de lectură" în toate instituțiile de învățământ;

Ministerul Educației și Tineretului, Ministerul Culturii și Turismului

10. Seminar în cadrul Salonului Internațional de Carte pentru copii "Dialogul bibliotecar – copil în contextul lecturii, informării, cunoașterii";

BNC "Ion Creangă"

11. Programul *Chișinăul citește*. Atelier. Lansarea publicației metodice "Un oraș, o carte": Manual pentru bibliotecari;

BM "B. P. Hasdeu", BNRM, Uniunea Scriitorilor din Moldova (Departamentul "Căile cărții")

12. Biblioteca extramuros. Atelier profesional. Lansarea publicației metodice "Club de lectură extramuros": Manual de practici de calitate;

BM "B. P. Hasdeu"

13. Aureliu Busuioc instituie "starea de lectură" la BM "B. P. Hasdeu". Conferință municipală finală pe marginea *Hronicului găinarilor*;

BM "B. P. Hasdeu"

14. Canicula BM. Lecturi de vară pentru copiii Chișinăului. Atelier. Lansarea publicației metodice "Programul Lecturile verii": Manual pentru bibliotecari;

BM "B. P. Hasdeu"

15. *Citim povești și mic, și mare*. Atelier profesional pentru bibliotecari și voluntari. Lansarea publicației metodice *Ora poveștii. Manual practic*;

BM "B. P. Hasdeu"

16. "Niciun copil analfabet!" – campanie inițiată de biblioteci în colaborare cu instituțiile de învățământ, primăriile, organizațiile de caritate etc.;

Toate bibliotecile

17. "Lectura în viața mea". Întâlniri ale cititorilor cu personalități renumite, originare din localitate: scriitori, artiști, savanți etc.;

Toate bibliotecile, Uniunea Scriitorilor din Moldova (Departamentul "Căile cărții", Proiectul "Scriitorul la baștină")

18. Organizarea unor expoziții permanente:

- Laureați ai premiilor în domeniul literaturii;
- Capodoperele literaturii universale;
- Lecturile copilăriei;
- Lecturi de vacanță etc.;

Toate bibliotecile

19. Constituirea unor cluburi pe interese ale cititorilor;

Toate bibliotecile

(Continuare în pag. 6)

20. Concursul de eseuri “Scriitorul meu preferat”;
*Bilanțuri: la nivel național – reprezentanții BNRM, BNC “Ion Creangă”, BM “B. P. Hasdeu”,
Uniunii Scriitorilor din Moldova; la nivel local – reprezentanții bibliotecilor*
21. Proiecte și Concursuri:
- Raionul cu cele mai eficiente aplicări ale quantumului guvernamental la completarea bibliotecilor
(indicatori de performanță: cheltuieli pe cap de locuitor pentru achiziția de publicații);
- Biblioteca cu cel mai mare indice mediu de lectură;
*Bilanțuri: la nivel național – BNRM; la nivel municipal, raional, orășenesc – bibliotecile principale
din rețea;*
- La izvoarele înțelepciunii, ed. a XVIII-a;
BNC “Ion Creangă”
- Cel mai activ cititor al bibliotecii, Cititor-model al bibliotecii etc.;
Toate bibliotecile
- Cel mai tânăr cititor;
Toate bibliotecile
- Ofrandă pentru biblioteca mea;
BNC “Ion Creangă”, Uniunea Scriitorilor din Moldova;
- Concurs al cărții manuscrise;
BNC “Ion Creangă”,
- Itinerare luminătoare;
BNC “Ion Creangă”, Uniunea Scriitorilor din Moldova
22. Seminar pentru bibliotecari “Lectura și accesul la informație în sprijinul cetățeniei active”;
*BNRM, BNC “Ion Creangă”, Centrul “Acces-info”,
Biroul de Informare al Consiliului Europei în Moldova, bibliotecile*
23. Activități de promovare a Anului Lecturii: rubrici tematice în mass-media, emisiuni radio/TV, plasarea informațiilor pe pagina web a bibliotecii etc;
24. Studierea posibilităților de aderare a Republicii Moldova la Asociația Internațională a Lecturii (International Reading Association, IRA);
BNRM
25. Elaborarea materialelor de sinteză privind bilanțurile Anului Lecturii și prezentarea în cadrul “Anului bibliologic 2008”, martie 2009;
BNRM
26. Elaborarea strategiilor privind promovarea lecturii și prezentarea Consiliului Biblioteconomic Național spre aprobare;
BNRM, BNC “Ion Creangă”, BM “B. P. Hasdeu”, Bibliotecile – centre metodologice
27. Crearea unui grup de lucru pentru realizarea și coordonarea programului.

Teme pentru activități, afișe, postere etc:

- Citește mai mult despre...;
- Dragostea pentru lectură pentru toată viața;
- Lectura deschide noi orizonturi;
- Făurește-ți viitorul – citește!
- Cele mai citite 10 cărți ale lumii;
- Cele mai citite 10 cărți ale anului 2007;
- Anul tânărului cititor;
- Lectura în familie;
- Cartea, temelia culturii și educației;
- Să citim această carte împreună!
- Când ai citit ultima carte împreună cu copilul tău?
- Participă la *Topul celor mai citite 10 cărți ale anului 2007*. Părerea ta contează!
- Cărți care au schimbat istoria;
- Cea mai citită carte din bibliotecă;
- Lectura – sursă de idei noi;
- Lectura, modalitate eficientă de asimilare a informației;
- Prin carte și lectură să ne cunoaștem istoria.

Atelier profesional: „Pasiunea lecturii și a cunoașterii la tineri: rolul bibliotecarului în formarea deprinderilor de lectură și cunoaștere din plăcere”

Săptămâna ușilor deschise la Centrul Academic Internațional „M. Eminescu” a fost organizată în perioada 14-18 ianuarie curent. Programul variat a avut ca scop, valorificarea și promovarea patrimoniului eminescian, lărgirea ariei de colaborare și parteneriat cu diferite instituții de învățământ, oameni de creație, copii dotați, etc. Nu a rămas în umbră nici cea mai importantă problemă, care ne frământă pe noi, bibliotecarii, și anume *LECTURA DIN PLĂCERE*. Am organizat un atelier profesional cu genericul sus-numit, la care s-au întrunit bibliotecari din bibliotecile publice și școlare din cartierul Botonica.

În discuție ne-am referit fiecare în parte la una din cele mai delicate chemări ale bibliotecii – îndrumarea și orientarea lecturii din plăcere la tineri. Anume bibliotecarul are un rol important în formarea tinerilor, în modelarea gândirii lor, alături de profesori și părinți contribuind la implicarea acestora

în viața socială și culturală a comunității. Tineretul zilelor noastre va deveni mai util societății, dacă va citi cărți bune. Cărțile bune trebuie să fie recomandate tineretului de familie, școală și bibliotecă ținând seama de particularitățile de vârstă, urmând ca lectura acestora să contribuie la realizarea a două sarcini fundamentale în educația tineretului: sarcina informativă și sarcina formativă. Numai cărțile bune pot realiza aceste deziderate. Să aducem cu toții omagiu cărții bune și să o popularizăm în bibliotecile noastre pentru că lectura acestora să contribuie la formarea tineretului pentru a deveni mai util societății.

Am abordat și problemele ce țin de calitatea serviciilor oferite de bibliotecă, despre accesul nelimitat la colecții și la instrumentele de cercetare documentară. Reușita lecturii din plăcere depinde în primul rând de calitatea și cantitatea fondului de carte, care lasă de dorit atât în

bibliotecile școlare cât și în bibliotecile publice. De achiziția de carte bună, depinde foarte mult activitatea în general a oricărei biblioteci. De cele mai multe ori dispunem de 1-2 exemplare, iar cartea este foarte solicitată și refuzând cititorul de mai multe ori, poate că-l pierdem ca cititor pasionat ori și mai regretabil: îi trece pofta de lectură la moment. E bine dacă un bibliotecar profesionist poate să-l îndrume să lectureze o altă carte. Tineretul are marea dragoste pentru carte, lectură și cunoștințe în general. Am propus cititorilor Centrului în ajunul Zilei Bibliotecarului să scrie un eseu la tema: „CARTEA, BIBLIOTECA și BIBLIOTECARUL” în viața mea. Au acceptat foarte mulți și citindu-le împreună cu satisfacții de aprecieri.

O altă temă de discuție foarte importantă au fost programele de lectură inițiate de Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” și care se bucură de succes printre cei implicați în aceste campanii: „Chișinăul citește o carte”, „Copiii Chișinăului citesc o carte”, „Cartierul citește o carte”, „Copiii Cartierului citesc o carte”. Aș menționa aici importanța colaborării și parteneriatului cu bibliotecarii și profesorii din instituțiile de învățământ.

Fiind invitate la acest atelier, dna Genoveva Sco-

bioală, managerul Departamentului marketing și dna Valentina Doroftei, managerul Departamentului organizarea colecțiilor au vorbit despre importanța alegerii unei cărți bune pentru a o propune pentru lectură publicului larg. Și această responsabilitate ne revine nouă – îndrumătorilor de lectură, care cunoaștem interesele de lectură ale tinerilor. Aceasta o putem face cu succes prin discuțiile zi de zi, prin sondajele realizate cu periodicitate printre vizitatorii bibliotecii, publicitatea despre noile achiziții, buletinele informative și expozițiile de carte, evenimentele și programele culturale organizate, etc.

Un rol important îl joacă și organizarea concursurilor de lectură, lecturile în timpul verii și motivarea celor mai pasionați cititori.

Bibliotecarii din bibliotecile școlare au beneficiat de *Ghidul Bibliotecilor din Chișinău* – ediție realizată de B.M. „B. P. Hasdeu” (cu prilejul jubileului de 130 ani) care le va fi de ajutor în activitate. Bibliotecara Liceului teoretic „Mihai Eminescu” dna Aculina Golovatenco a fost menționată cu o Diplomă pentru contribuție la promovarea și valorificarea patrimoniului eminescian. Să nu uităm îndemnul lui Mihai Eminescu: „Citește! Citind mereu creierul tău va deveni un laborator de idei și imagini din care vei întocmi înțelesul și filozofia vieții” și să sperăm: nicio tehnică modernă nu poate înlocui citirea clasică, cea care a zidit cultura lumii ca un liant nepieritor.

Elena Dabija,
Directorul Centrului
Academic Internațional
„M. Eminescu”

Simpozion științific

**“Mare ești,
Doamne, și mi-
nunate sunt lu-
crările Tale!...”**

sufletelor noastre, ne cere permisiunea și dorește să intre înăuntrul inimii noastre, în fiecare clipă. Rămâne doar ca noi să-I deschidem și să-L pof-

O zi din viața omului astăzi e un sacrificiu, un examen: a fi sau nu a fi... Viața e un dar de la Dumnezeu și trebuie răsplătită prin credință, iubire, bunătate... mai bine zis prin virtuțile creștine.

După ce Dumnezeu aprinde candela zilei deasupra Pământului, nu uită niciodată în orice dimineață să reaprindă licărele ochilor omului de sub pleoape. Cu dragoste ne binecuvântează cu palma Sa de lumină, stropindu-ne cu agheasmă de rouă chipul, apoi ne luminează cugetul cu o nouă înțelepciune pentru viața zilei ce urmează s-o trăim. El ne dă putere să facem primul pas pe drumul dimineții, apoi să urmăm calea printre problemele noastre cotidiene... Fiecare oră pe care o trăim într-o zi din viața noastră e foarte importantă. “Mântuitorul Iisus Hristos bătănd la ușa

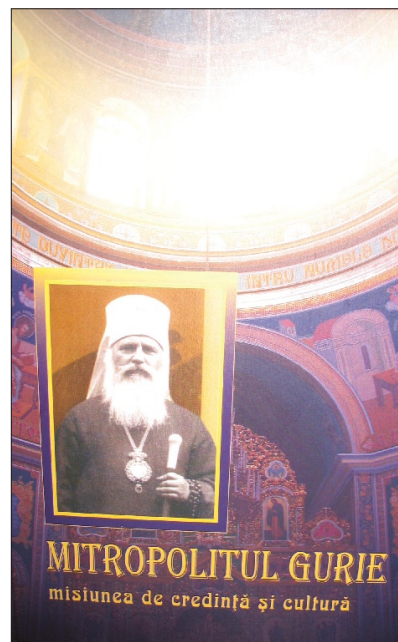
tim pentru a intra. Bunul Dumnezeu ne face zilnic această ofertă...” scrie Ioachim Părvulescu, stareț al Sfintei Mănăstiri Lainici-Gorj în cartea sa *Sfânta taină a spovedaniei pe înțelesul tuturor* (apărută în a. 2000)

“Iată. Stau la ușă și bat. De va auzi cineva glasul Meu și va deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el și el cu Mine” (Apoc. 3,20).

De-a lungul secolelor, anilor cel ce a auzit bătăia în ușa sa, a deschis și Iisus cu adevărat a intrat în sufletele multor oameni de pe pământ, care Lumină din Lumină a aprins în anul 1908 revista *Luminătorul* cu primii săi colaboratori și fondatori: Gurie Grossu, Constantin Popovici, Alexandru Baltaga, Iustin Ignatovici, Pavel Florov, Mihail Plămădeală, Sava Danila, Gheorghe Tudor ș.a.

Un secol cu revista “*Luminătorul*”, astfel de nume avea să poarte simpozionul științific ce a avut loc la 31 ianuarie curent în Biblioteca Națională, Sala de Arte. Un eveniment de excepție la care au participat oameni de știință, preoți, scriitori, bibliotecari, bibliografi, jurnaliști. Moderatorul Andrei Vartic a relatat despre importanța istorică cu cei 100 de ani ai revistei *Luminătorul* care a fost și este o făclie vie a românismului

Mitropoliei Basarabiei, a vorbit protoiereu Petru Buburuz, redactor-editor al revistei, magistrul în teologie, președinte al Societății Culturale și Bisericești “Mitropolitul Varlaam”, unde a mulțumit dlui Alexe Rău, directorul BNRM, Serviciului de Arte și Hărți, doamnei Raisa Melnic, șefa Serviciului Programe Culturale pentru organizarea acestui simpozion științific. “Revista *Luminătorul* a fost o revistă de renume, a adus lumină în sufletele oamenilor, ne-a scos la lumină, a renăscut conștiința națională, a relatat dumnealui, ne-am întors acasă cu tot ce e mai sfânt și luminos pentru acest pământ basarabean”. Pe parcursul simpozionului au fost prezentate diferite comunicări despre primii ani de activitate ai revistei “*Luminătorul*”, din 1908 și până-n zilele noastre de

în Basarabia, contribuind la renașterea conștiinței naționale, a propăvăduit virtuțile creștine, orientarea cititorilor spre dreptate, iubire de oameni. Prin credință a luminat cultura plaiului nostru.

Despre *Luminătorul*, revistă a Societății Culturale și Bisericești “Mitropolitul Varlaam” și a

către: Maria Danilov, doctor în istorie *Revista “Luminătorul” – tribut de jertfă și lumină (1908-1919)*; Silvia Grossu, doctor în istorie, – *Mitropolitul Gurie și “Luminătorul”, Mitropolitul Gurie – misiunea de credință și cultură*”; Iurie Colesnic, scriitor, editor – *Constantin Popovici – redac-*

(Continuare în pag. 9)

torul „Luminătorului”; Ion Șpac, bibliograf - *Preoți și poeți la „Luminătorului”*; Andrei Vartic, scriitor, regizor - *Revista „Luminătorului” în pragul globalizării*; Alexe Rău, scriitor, director general al BNR - *Contribuția revistei Luminătorul la dezvoltarea ciclului științelor bibliologice în Basarabia* (istoria cărții, biblică, arta cărții ș.a.); Raisa Plăieșu, scriitor - *Lumină din Lumină*; prot. Petru Buburuz - *Seria nouă a „Luminătorului”*.

Ori de câte ori primesc și citesc pe nerăsuflăte revista *Luminătorul* am un fericit prilej să-L laud încă odată pe Cel de Sus strigând: „Mare ești, Doamne, și minunate sunt lucrurile Tale!...”, comentează preotul Alexandru Enache (din Brașov, România), răsfoind *Luminătorul* nr. 5, 2006, mi-au umplut ochii, gata să mi-i scalde în lacrimi, frumoasele imagini a Bisericii „Sf. Apostoli Petru și Pavel”. Toate acestea se fac cu prețul multjertfelnicei credințe a părintelui paroh Petru Buburuz, mereu pe buze cu rugăciunile divine și „Doamne ajută”, care continuă să finiseze Biserica „Sf. Apostoli Petru și Pavel”, dar și să diriguiească prin ani revista *Luminătorul*, care a binecuvântat Marea Adunare Națională, a dăruit țării Independență, Limbă, Istorie, a deșteptat conștiința națională, a sfârâmat lanțurile totalitarismului dând libertate conștiinței omului, credință, adevăr...

Raisa Plăieșu

Un secol cu revista *Luminătorul*

Cu prilejul împlinirii în ianuarie 2008 a 100 ani de la apariția revistei de iluminare general-creștină *Luminătorul*, Biblioteca Națională a organizat un Simpozion Științific și o expoziție de carte pe tema: *Un secol cu revista Luminătorul*. Evenimentul s-a desfășurat în blocul doi al Bibliotecii Naționale, clădire istorică, în care și-a desfășurat activitatea Seminarul Teologic. Editorul Iurie Colesnic a remarcat că ne aflăm la locul potrivit: „Aici a lucrat Constantin Popovici, a învățat Alexei Mateevici”.

Expoziția a cuprins peste 100 de materiale: numeroase exemplare de revistă din anii 1908-1943 și 1992-2007 din colecția de „Carte Veche și Rară”, fotografii, documente, cărți. Un loc aparte în expoziție l-a ocupat Ucazul Măriei Sale a Împăratului, singurstăpânitul a toată Rusia, de la Preasfântul Îndreptătorul Sinod, Preasfințitul Vladimir, Episcopul Chișinăului și al Hotinului, și desigur primul număr al revistei apărut la 25 ianuarie 1908 sub redacția arhimandritului Gurie Grosu și a protoiereului Constantin Popovici. Al doilea compartiment a fost dedicat marilor personalități, care au lucrat în calitate de președinți și membri fondatori la apariția *Luminătorului*: iconodul mitrofor Constantin Popovici, protoiereu la Catedrală și profesor la Seminarul Teologic din Chișinău; ieromonahul Gurie Grosu, misionar eparhial; iconod stavrofor Serghie Bejan; Constantin N. Tomescu, directorul Școlii spirituale, profesor universitar; protoiereu Ioan Știucă, Biserica „Sf. Ilie”; protoiereu Vladimir Loghin, administratorul Tipografiei; preotul Iurie Tocan; preotul Petru Camerzan, secretar al revistei; preotul Serghie Păduraru; iconod stavrofor Pavel Grosu din administrația Eparhiei etc. Cei mai fideli colaboratori au fost: Vl. Baltaga, I. Ignatovici, P. Florov, M. Plămădeală, M. Ignatov, Gh. Marinescu, S. Dănilă, Gh. Tudor cu soția, I. Savca, M. Ceachir, I. Rădulescu, Th. Inculeț, Iuliu Scriban, scriitorii: Alexei Mateevici, Gala Galaction, Nichifor Crainic și alții.

Semnificația *Luminătorului* vine de la cuvintele rostite de Episcopul Vladimir: „Lumina lui Hristos să lumineze pe toți”, care a contribuit la publicarea revistei. Revista s-a tipărit numai în limba română, cu litere rusești, publicându-se articole pentru învățătura poporului. Se publicau articole cu caracter teologic, pastoral, istoric, predici. Compartimentul al treilea este dedicat reluării și tipăririi publicației *Luminătorul* în 1991 de către Societatea Culturală Bisericească „Mitropolitul Varlaam”, redactor-șef fiind protoiereul Petru Buburuz, magistrul în teologie.

La simpozion au participat: cu un cuvânt de deschidere protoiereul Petru Buburuz; Maria Danilov, doctor în istorie, cu comunicarea „*Revista Luminătorul – tribut de jertfă și lumină (1808-1819)*”; editorul Iurie Colesnic, *Constantin Popovici – redactorul „Luminătorului”*; doctorul în istorie, Silvia Grossu a prezentat cartea *Mitropolitul Gurie – misiunea de credință și cultură* și comunicarea *Mitropolitul Gurie și „Luminătorul”*; bibliograful Ion Șpac, lucrând în prezent la bibliografia „*Luminătorului*” a prezentat comunicarea *Preoți – poeți la „Luminătorul”*; scriitorul și regizorul Andrei Vartic, *Revista „Luminătorul” în pragul globalizării*; protoiereul Petru Buburuz, *Seria nouă a „Luminătorului”*.

De la Constantin Popovici citire:

„Sunt de părerea că revista a avut un rol cultural destul de mare. Ea era o singură revistă bisericească în care se publicau articole folositoare pentru suflet în graiul dulce moldovenesc... *Luminătorul* a trezit interesul pentru limba moldovenească, a întărit dragostea pentru ea... a trezit sentimentul național...”

Raisa Melnic

Filiala de carte românească „Piatra Neamț”, Orhei – 16 ani de activitate

Prăbușirea comunismului a produs în societatea noastră schimbări esențiale. Bibliotecile, ca elemente fundamentale ale suprastructurii culturale, nu puteau fi excluse din acest proces de înnoire. Anul 1992 a fost an de cotitură pentru Biblioteca Publică Raională „A. Donici”, an care a pus un început de colaborare și prietenie strânsă cu Biblioteca Județeană „G. T. Kirileanu” din Piatra Neamț, România, cât și înfrățirea între orașe.

Cu prilejul vizitei efectuate de către un grup de specialiști de la Biblioteca Publică Raională „A. Donici” din Orhei în Biblioteca Județeană „G. T. Kirileanu” din Piatra Neamț, România, la 24 ianuarie 1992 a fost încheiat un protocol de colaborare între cele două biblioteci.

Grație sprijinului acordat de către Biblioteca Județeană „G. T. Kirileanu” din Piatra Neamț, în persoana dlui director Constantin Bostan, în rețeaua de biblioteci Orhei a fost înființată Filiala de carte românească „Piatra Neamț” cu un fond de carte – 3174 vol. La constituirea fondului s-a ținut cont de cerințele și preferințele utilizatorilor. Biblioteca Publică Raională „A. Donici” a manifestat o preocupare atentă față de cerințele preluării, organizării, prelucrării, gestionării și utilizării în

circuitul lecturii publice a acestui fond de publicații, de o importantă valoare informativă pentru beneficiarii noștri.

Unul din obiectivele principale ale Filialei “Piatra Neamț” este satisfacerea cerințelor de informare a utilizatorilor, cât și atragerea potențialilor beneficiari.

La finele anului 2007 colecțiile filialei au totalizat 18719 unități materiale. La Filiala “Piatra Neamț” numărul beneficiarilor total înscriși în 2007 alcătuiește 1949 utilizatori. Numărul de vizite a atins cifra de 16520 utilizatori, rata medie a unui utilizator – 15,3 vizite pe an. Împrumutul constituie 37876, din care pe an unui utilizator îi revin 35,1.

Filiala oferă servicii de împrumut la domiciliu în baza accesului liber la raft (circa 80%), precum și de studiu, informare și documentare în sala de lectură.

La 22 octombrie 2001, Primăria Piatra Neamț, a donat Filialei “Piatra Neamț”, Orhei, un calculator prin care utilizatorii au acces la catalogul electronic OPAC.

O altă preocupare a Filialei “Piatra Neamț” din Orhei este organizarea activităților culturale. Pentru buna desfășurare a manifestărilor culturale și pentru o mai bună colaborare se elaborează materiale promoționale care sunt distribuite tuturor vizitatorilor. Majoritatea manifestărilor sunt axate

pe principalele aniversări și comemorări ale anului. Ele au drept scop atragerea publicului la lectură, încurajarea utilizatorilor să frecventeze oficiul. Anual se organizează Ziua ușilor deschise, în cadrul căreia sunt organizate excursii în oficiu, prezentarea catalogului electronic OPAC, a celui tradițional, a revistelor bibliografice.

În decursul anului 2007 au fost organizate 23 expoziții, 2 serate literare în colaborare cu sala de lectură, școlile, liceele, colegiile din comunitate, cu participarea scriitorilor orheiieni. Au fost editate 6 reviste bibliografice.

Grație unei colaborări bilaterale în anul 2004 a fost elaborată biobibliografia *Ștefan cel Mare și Sfânt*. Au fost reunite descrierile bibliografice ale tuturor scrierilor despre domnitorul Ștefan cel Mare din colecțiile celor 2 biblioteci.

Cu prilejul celor 16 ani de activitate în incinta Filialei “Piatra Neamț” a avut loc o masă rotundă. La această reuniune au participat beneficiarii filialei. În dezbateri s-au pus problemele de actualitate cu care se confruntă cititorul și obiectivele de viitor.

Opiniile exprimate de cititori au evidențiat diversitatea și complexitatea serviciilor oferite de filială. Ei propun de a achiziționa cărți care sunt cerute și citite acum, literatură în limba engleză și

franceză, dar și noi suporturi informaționale de ultimă generație. Toți beneficiarii au justificat pe deplin utilitatea filialei.

Propunerile formulate de către cititori au fost pentru noi un motiv de regândire a activității și perfecționării serviciilor pe care le oferim.

În anul de referință un grup de specialiști de la Biblioteca Județeană „G. T. Kirileanu” din Piatra Neamț, au efectuat o vizită de studiu și documentare și în scopul actualizării catalogului electronic OPAC și instalării Bazei de date Internaționale „Ion Creangă”.

Filiala “Piatra Neamț” din Orhei s-a străduit de-a lungul anilor să-și creeze o imagine bună în comunitatea orheiiană și să mențină o relație strânsă de colaborare cu Biblioteca Județeană „G. T. Kirileanu” din Piatra Neamț, și sperăm ca această prietenie să se mențină mult timp pe tărâmul cultural.

Biblioteca a fost, este și va rămâne mult timp una dintre cele mai solicitate instituții culturale. Datoria noastră, a bibliotecarilor, e să îndrumăm cititorul să parcurgă cu succes culmile științei, să-i ajutăm la valorificarea tuturor modalităților de menținere a cititorilor în sfera lecturii.

*Aliona Gudima,
metodist, la Biblioteca
Publică Raională
„A. Donici”, or. Orhei*

Cărți valoroase ale anului 2007

Anul 2007 a fost marcat de câteva apariții editoriale de excepție. Spunem asta fără a afecta orgoliile trecute sau viitoare ale autorilor care nu au încăput în mica listă ce va fi comentată în continuare. Și asta fiindcă o cultură se oglindește în tot contextul ei pe criterii deosebite de cele ale pragmatismului politic, social sau economic. Până la urmă nici utilitatea publică nu este măsura acestei oglindiri. Dacă ar fi așa Eminescu nici nu ar fi existat (asta se vede mai ales în felul cum a fost „ascuns” de ochii lumii în anii vieții și cum este demolat chiar azi de „intelectualii critici”), iar teama lui Alecu Russo „că ar fi putut muri fără a cunoaște *Miorița*”, așa cum arăta recent Ion Hadârcă (*Limba română*, nr. 10-12, 2007, p. 91) ar fi fost o stridentă oarecare a unui om despre care nici măcar la 24 ianuarie nu ne amintim că a lăsat după sine *Cugetările* sau *Cântarea României*. Uneori cărțile se scriu pentru un destin greu de imaginat (cum ar fi, de pildă, *Mănăstirea Argeșului*, care, în opinia noastră, este una din cele mai misterioase creații ale umanității). Alteori valoarea lor lucește „vederii noastre” după mulți ani și chiar după multe

generații. De cele mai multe ori sclipesc doar pentru câteva perechi de ochi. Pornind de la această miză pe valoare, dar și pe destin viitor, dăm mai jos câteva titluri de referință ale anului 2007.

Postica, Gheorghe. *Civilizația medievală timpurie din spațiul pruto-nistorean (secolele V-XIII)*. – București: Editura Academiei Române, 2007. Este cea mai importantă cercetare a spațiului și timpului nostru de geneză. În acest studiu primii o mie de ani ai spațiului pruto-nistorean sunt puși fundamental în istorie în baza unui vast material arheologic tăgăduit, ascuns sau interpretat vicios în perioada sovietică. Chiar dacă va fi citită doar de specialiștii în domeniu, monografia dlui Gheorghe Postica a și devenit un reper fundamental pentru deciziile politice care trebuie să aducă bunăstarea europeană și la acest hotar sângerând al Europei.

Cercetarea arheologică la mănăstirea Putna. – Centrul de cercetări și documentare „Ștefan cel Mare” al Sfintei Mănăstiri Putna: Editura „Mușatinii”, 2007.

Cartea este tipărită cu binecuvântarea Înalt Preasfințitului Pimen, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, și ne dez-

văluie multe minuni noi ale Putnei. Dintre acestea cel mai interesant pare să fie faptul că sub actuala biserică arheologii au descoperit vestigiile unei construcții sacre mult mai vechi. Sunt prezentate fragmente de ceramică colorată medievală, multe din ele având înscriseri încă nedescifrate, hărți și planuri ale bisericii ctitorite de Ștefan cel Mare.

Corlăteanu, Nicolae. Colesnic-Codreanca, Lidia. *Latina vulgară*. – Chișinău: Cartier, 2007. Chiar dacă la bază stă o monografie mai veche a academicianului Nicolae Corlăteanu, actualul volum este o sursă importantă de cercetare a schimbărilor care au afectat limba latină mai ales în perioada vulgarizării (barbarizării) ei, atât prin neologizare necumpănită în epoca imperială, cât și prin nomadizarea care a urmat. Despre limitele neologizării a scris fundamental Alexandru Hâjdău în *Despre scopul filosofiei*:

„În cazul unei neologomanii amplificate, o limbă națională se poate iute transforma într-una aproape străină” (vezi Alexandru Hâjdău, *Clipe de inspirație*, ediție alcătuită și îngrijită de Pavel Balmuş, Litera, 2004, p. 193). Accentuăm acest fapt aici nu pentru a deplânge dispariția limbii

latine ca limbă universală de cultură și comunicare, ci pentru a arăta iminența scoaterii din uz a limbilor care pretind la ora actuală că sunt „veșnice”.

Bobeică, Constantin. *Moment crepuscular*. – Chișinău: Prometeu, 2007.

Noua carte a profesorului de la Cobâlca pune evenimentele și cultura Basarabiei din ultimii ani în adevărata lor lumină, dat fiind că descrierea lor se face de către un om trecut prin toată complexitatea basarabeană din trecutul secol și cel actual (inclusiv prin GULAG), dar din unghiul subtil al satului basarabean, păstrător și al tradițiilor, și al omului de omenie.

Mitropolitul Gurie, misiunea de credință și cultură. – Chișinău: Epigraf, 2007. (Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”). Culegere de articole și studii despre Mitropolitul Gurie (Grosu) al Basarabiei (1877-1943), îngrijită și coordonată de Silvia Grossu.

Deși în carte sunt reunite mai multe studii și „păreri” despre viața Mitropolitului Gurie, ea este un adevărat monument al celui care, născut la Nimoreni, pe malul Ișnovățului (ceva mai jos de Căpriană) a dus pe umerii lui, vorba lui Nicolae Iorga, „întreaga luptă pentru limba română în Basara-

(Continuare în pag. 12)

bia”. Mitropolitul a fost primul (și unicul la vremea lui) care i-a spus lui Carol al II-lea în 1930, că degradarea morală a regelui va aduce catastrofe neamului românesc. Mitropolitul basarabean a avut dreptate fiindcă în vara anului 1940, prin „intermedierea” pactului Ribbentrop-Molotov, anume regele Carol al II-lea a pus umărul la desființarea regatului României.

Herseni, Traian. *Istoria sociologiei românești*. – București: Renaissance, 2007. Ediție îngrijită de Marin Diaconu și Ioana Herseni, carte lansată la Academia de Studii Economice din Chișinău de profesorul Vasile Șoimaru. Profesorul Traian Herseni a făcut parte din echipa monografică a academicianului Dimitrie Gusti, care a realizat cercetări fundamentale în anii 1931-1932 la Cornova, în Basarabia. Studiul este de o importanță majoră pentru realitățile zilei de azi fiindcă ne arată cât de importantă este sociologia (și nu statistica socială, de care se face multă paradă în ultimii ani) pentru depistarea bolilor grave ale societății și lecuirea lor.

Herseni, Traian. *Curs de sociologie rurală*. – Renaissance, 2007. Cităm din Traian Herseni: „Sociologia rurală capătă o însemnătate cu totul deosebită, mai ales în

România, țară de organizare, civilizație și cultură țărănească...”. Adăugăm la acestea că ruralul românesc, unic în toată Europa, este, vorba lui Alecu Russo, „sedentar și casnic” și se deosebește net și de urbanul de tip vest-european, adus încă de Traian și legiunile lui, și de civilizația de căruțe a nomadului din Câmpia rusă, care, de la călăreții lui Attila și până la tanchiștii lui Stalin au trecut pe aici ucigând și devastând, dar, fără sorți de izbândă.

Pirogan, Vadim. Șerbacov, Valentin. *Calvarul: Pe valurile vremii*. – București: Editura „Semne”, 2007. Cităm din textul lui Vladimir Bucovski, pus de autori pe supraperta cărții: „Comuniștii doreau să schimbe întreaga societate. Întâi au distrus elitele conducătoare... Apoi regimul comunist, ca și regimul nazist, și de altfel ca orice regim totalitar, – a mers până a schimba structura societății prin distrugerea masivă a unor straturi ale populației”. Această carte a fost cântecul de lebadă al regretatului scriitor Vadim Pirogan, fost deținut politic în regimul comunist, o mare conștiință morală a Basarabiei. Dacă ar fi să ajungă pe masa de lucru a unui regizor american din această istorie aproape neverosimilă ar ieși un film zguduitor.

Colesnic, Iurie. *Basarabia necunoscută*, Vol.

7. – Chișinău: Museum, 2007. Piesa centrală a acestui nou volum al lui Iurie Colesnic este, după opinia noastră, mini-monografia despre Gherman Pântea, celebrul locotenent născut la Zăicani, județul Bălți, la 13 mai 1894, care a transformat în realitate ideea reuniunii Basarabiei cu Patria mamă încă în vara anului 1917, fiind președinte al Comitetului Ostășesc Central. La Congresul Militarilor Moldoveni din 20-28 octombrie 1917 a promovat ideea fondării Sfatului Țării ca organ democratic legiuitor ce trebuie să voteze Reunirea. A condus biroul de organizare al Sfatului Țării, pe care l-a transformat într-un adevărat stat-major al Basarabiei. Când peste o lună Sfatul Țării își deschidea lucrările, acest tânăr genial avea doar 23 de ani. A fost membru în Sfatul Țării, primar al Chișinăului și al Odesei (1941-1944). Mai puțin cunoscut decât titanii Constantin Stere, Ion Inuleț, Ion Pelivan, Pantilimon Halippa etc., viața acestui tânăr remarcabil de la 1917-1918 ar trebui să devină manual de patriotism pentru toți tinerii bărbați de azi. Iar un subiect senzațional pentru un film senzațional, dat fiind și rolul lui decisiv în stoparea atrocităților fasciste contra evreilor din Odesa în anii 1941-1944. Dacă un Aus-

chwitz transnistrean nu a avut loc meritul este și al acestui zăicănean neînfricat. Deși s-a retras în România, a pătit mult de la comuniști după 1944.

Nuță, Ion. *Limbă și cultură românească în Basarabia*. – Bacău: Vicovia, 2007. Profesorul ieșean Ion Nuță, editor și coeditor al operei fundamentale a lui Alexe Mateevici, inclusiv la Chișinău, a adunat într-o carte editată la Bacău un adevărat florilegiu de studii basarabene. Elevul, studentul, profesorul școlar, dar și academicianul și omul politic vor găsi în această carte răspunsuri științifice la multe din întrebările umilitoare pe care suntem nevoiți și să ni le punem, și să le suportăm – puse de alții – din cauza netrebniei vremilor care nu sunt provocate de noi.

Neagoe, Manole. *Campania din 1467 și lupta de la Baia*. – București: Roza vânturilor, 2007. Cu ediția critică și traducerea izvoarelor realizată de profesorul Dan Slușanschi. Cartea demonstrează, în lumina noilor documente, cât de remarcabil a gândit și a realizat Ștefan cel Mare lupta lui cu Mathias Corvinul, regele Ungariei, în noaptea de 14 spre 15 decembrie 1467. În același timp ea răspunde diversiuilor unor preținși „intelectuali critici” autohtoni care încearcă să transforme domnia celui mai mare dintre toți ro-

(Continuare în pag. 13)

mâinii într-un fapt minor al istoriei noastre.

Dicționarul scriitorilor români din Basarabia, 1812-2006: Muzeul Literaturii Române „M. Kogălniceanu”. – Prut Internațional, 2007, precuvântare acad. Mihai Cimpoi, coordonator Valeriu Nazăr. Este o lucrare fundamentală ce cuprinde mai tot spectrul spiritual al Basarabiei și Bucovinei din perioada descrisă, un rol important fiind acordat bibliografiilor și referințelor. Deși este considerat modest de Mihai Cimpoi, doar o „inventariere prealabilă”, volumul este „un florilegiu de documente și izvoare care se impun ca o bancă de date necesară la prima sinteză istoriografică literară. Ni se oferă, astfel, primul constituent din ecuația istoria literară – istoria documentară și istoria de valori” (Mihai Cimpoi). Această listă de „valori bibliofile” editate în 2007 nu este, desigur, nici completă, nici unică (mai ales sub aspect valoric). Noi o încurajăm mediatic din simplul motiv că edițiile științifice practic nu ajung în buletinele de știri sau în talk-show-uri, pe prima pagină a ziarelor sau în topul cărților de mare succes. Însă anume ele au meritul de a ne reprezenta și în topul civilizațiilor, și în cel al viitorului.

Andrei Vartic

ÎNRUDITĂ CU CARTEA

La 23 ianuarie, anul curent, la Uniunea Scriitorilor a avut loc omagierea celor 50 de ani ai scriitoarei Angela Chicu. La manifestarea culturală au participat scriitori, poeți, jurnaliști, bibliotecari, studenți, elevi etc.

Călina Trifan, poeta și moderatoarea sărbătorii, a remarcat: “Scriitoarea Angela Chicu a lansat pentru copii un șir de cărți: *Moda* (1995), *Ziua de naștere a elefantului* (1996), *Cântă, joacă litera...* (1997), *În lumea lui Iulian* (1998), *Tu, copile, ce mai faci?* (2001), *ABC minienciclopedia pentru elevi* (2006) ș.a. Cunoscând universul celor mici, autoarea nu și-a epuizat rezervele de uimire, lăsându-și o cărare de întoarcere în paradisul copiilor. Cărțile autoarei, prin prospețimea imaginilor și a deschiderii lor, sunt la unison cu simțirea micului cititor și a copiilor în general. Dacă “lumea există pentru a se ajunge la o carte” cum spunea Mallarmé (Stéphane), supranumit “prințul poezilor”, atunci literatura pentru copii există pentru a compensa nevoia de spectacole și de joc. Angela Chicu are suficientă fantezie și talent pentru a pune în pagină lumea văzută cu ochii copilului”.

Arcadie Suceveanu, vicepreședintele al Uniunii Scriitorilor, a relatat despre valoarea cărților editate pentru copii ale scriitoarei Angela Chicu, care a îmbogățit mult patrimoniul cultural. Conținutul creativității literare se caracterizează prin tematica sa interesantă, aducând astfel pe masa micului cititor cărțile: *În lumea lui Iulian*, *Moda*, *ABC minienciclopedia pentru elevi*, *Tu, copile, ce mai faci?* etc. Autoarea încearcă să trateze în creație acele teme despre care nu s-a mai scris, cultivând astfel la copii orizonturi noi de cunoștințe prin căutare, meditație în diferite domenii.

Victor Prohin a subliniat: “A fi scriitor pentru copii înseamnă a fi un copăcel înflorit... Și dacă să ne întrebăm, dacă autoarea și-a găsit cititorul, atunci putem răspunde “da”. Înrudită cu cartea, autoarea ne convinge prin cărțile sale scrise că mereu e în căutarea diverselor teme. Sunt sigur că pe masa ei de lucru așteaptă alte cărți interesante spre a fi editate. Aș menționa munca autoarei în calitate de ziaristă, care s-a manifestat de-a lungul anilor în presă: “a”- mic, *Sfatul Țării*.

Elena Dabija, directoarea Centrului Academic Internațional “M. Eminescu”, a vorbit despre popularitatea cărților autoarei în rândurile utilizatorilor. Întâlnirile cu utilizatorii la diferite acțiuni culturale la CAIME au trezit un interes față de cărțile ei tematice: *Moda*, *În lumea lui Iulian*, *ABC minienciclopedia pentru elevi* ș.a.

Eugenia Bejan, BNC *Ion Creangă*, a adus felicitări scriitoarei Angela Chicu, mulțumindu-i pentru cartea scrisă, care mai popularizează și știința, și e redată pe înțelesul copiilor. E salutar faptul că toate cărțile sunt scrise într-un limbaj modest, iar utilizatorii citesc cu interes creațiile autoarei.

Angela Chicu, scriitoarea, a mulțumit mult celor prezenți pentru atenție, susținere, colaborare de-a lungul anilor, care au contribuit toți la formarea personalității ei: “Mulți au contribuit câte o părticică la creația mea, cineva m-a editat, altul a scris o recenzie etc. Mulțumesc părinților care m-au înrudit cu cartea de la o vârstă fragedă, fiindcă lectura mi-a deschis multe drumuri în arta frumosului. Cineva mi-a remarcat că editez puțin, dar cauza e caracteristică pentru toți scriitorii de astăzi – lipsa de finanțe”.

Pe parcurs au mai vorbit: Ion Ciocanu, Vlad Zbârciog, Valentina Spânu, N. Grosu ș.a. Manifestarea culturală s-a încheiat cu un recital captivant din creația autoarei.

Raisa Plăieșu

Vladimir Vîsoțki-70

„Scriu și cânt pentru sufletul vieții de ieri, de azi și de mâine”

Pe data de 25 ianuarie, anul curent, marele poet, compozitor, prozator, actor și bard Vladimir Vîsoțki

au fost invitați scriitorii Vasile Vasilache și Andrei Vartic, Mihai Poiată, autor de piese și scena-

Este cunoscut faptul, că în toate timpurile personalitățile celebre nu erau apreciate la justa sa valoare. Așa soartă a avut și Vladimir Vîsoțki. El nu a fost apreciat în timpul vieții de conducerea de vârf din acele timpuri, în schimb era foarte iubit de către oamenii de rând, care înțelegeau perfect sensul poeziilor lui. Vîsoțki descria în poeziile sale tragedia și nedreptățile sociale din acei ani pe care

ar fi împlinit 70 de ani. Cu acest prilej, la BNRM a fost inaugurată expoziția: *Vladimir Vîsoțki*. Au fost expuse peste 200 de resurse bibliografice cu următoarele compartimente:

Mulțumesc mamei și tatei...; («Спасибо матери с отцом...»); Sunt viu numai prin tine; («Я жив тобой»); La Taganka lui Vîsoțki; («У Высоцкого на Таганке»); Roluri; («Роли»); „Hamletul” meu; (Мой «Гамлет»); Înălțime; («Высота»); Eu sunt glasul tuturor; («Я пою от имени всех»); Zbor frânt; («Прерванный полет»); Planeta Vîsoțki; («Планета Высоцкого»).

La deschiderea expoziției *Vladimir Vîsoțki*

rii cinema. Cei prezenți au vorbit despre talentul marelui actor, poet și interpret al cântecelor de autor, acutuând că ar fi bine să fie și în prezent un așa „Vîsoțki” cu versuri și cântece înflăcărâte și patriotice. A fost invitat un cititor fidel al Bibliotecii Naționale, Vladimir Anikin, profesor universitar, doctor în filosofie, persoană cultă și inteligentă, unde s-a constatat că l-a cunoscut, l-a întâlnit și a vorbit personal cu Vladimir Vîsoțki la Chișinău, acesta la rândul său invitându-l la un spectacol cu participarea sa *La Taganka*.

el le conștientiza și care îl dureau nespuse de mult. Marina Vladi, soția lui de origine rusă, care trăia în Franța (fapt ce pe timpuri se socotea un lucru ieșit din comun pentru un om sovietic), scrie în amintirile sale: „Vladimir își compunea poeziile sale, umblând toată noaptea prin cameră gesticulând, asemănându-se cu un „nerv întins”, lăsând în fiecare strofă o părticică din sufletul său. Versurile sale erau pline de ironie satirică și tragism sfâșietor. Și foarte mult suferea că nu i se permitea editarea acestor poezii. În timpul vieții sale a fost

scoasă de sub tipar doar o mică cărțuție de versuri și a apărut doar un disc cu cântece interpretate de însuși Vîsoțki. Dar plimbându-se seara prin Moscova, deslușea prin ferestre înregistrările sale, insufându-i noi puteri și mândrie pentru lucrul titanic care îl făcea. A jucat pe scena Teatrului de Dramă și Comedie *Taganka* roluri memorabile în piese de Shakespeare *Hamlet*, S. Esenin *Pugaciov* etc. La spectacolele cu participarea lui Vladimir Vîsoțki era cu neputință să găsești bilete și cine totuși reușea să asiste în sală, pleca profund impresionat de jocul actorului”.

Vladimir Vîsoțki se stinge din viață la 25 iulie, 1980 în timpul când la Moscova se petreceau Jocurile Olimpice. Dat fiind acest fapt, nu este anunțată această veste tragică. Dar beneficiind de o popularitate extraordinară, în ziua înmormântării, la cimitirul Vagankovskoe au venit mii și mii de oameni să-l petreacă în ultimul drum pe cel, ce le răscolea sufletele cu cântecele și poeziile sale.

În prezent, în casa unde s-a născut Vîsoțki, se află Muzeul *Vladimir Vîsoțki* sub patronajul lui Nichita Vîsoțki, unul din cei doi fi ai lui.

Viorica Guțanu

Bertolt Brecht

la Biblioteca Națională

La 13 februarie în holul Bibliotecii Naționale a fost inaugurată Expoziția-eveniment *Bertolt Brecht*, scriitor de notorietate universală. La acest eveniment au participat: noul atașat cultural al Germaniei în Moldova, dna Truckenbrot, care a venit cu un cuvânt de salut și de mulțumire pentru organizarea acestui eveniment dedicat marelui Om de Teatru German Bertolt Brecht; Boris Focșa, directorul Teatrului „Luceafărul”, care a vorbit despre montarea pieselor *Opera de trei parale* și *Omul cel bun din Siciuan* la Teatrul „Luceafărul” din Chișinău (scenograful acestor spectacole Adrian Suruceanu); reprezentantul Uniunii Teatrale din Moldova, Ioan Șvitchi, care la sfârșitul discursului său a dăruit Bibliotecii Naționale cartea *Bertolt Brecht* de Romul Munteanu, apărută în 1966 la București, care rămâne a fi unica traducere brechtiană la BNRM; regizorul Andrei Vartic a vorbit despre actualitatea lui B. Brecht. Cei prezenți au fost impresionați de citatele de la expoziție: „**Arta nu este o oglindă, arta este un ciocan**”, „**În combaterea erorii și a minciunii ai nevoie de patru calități și anume: CURAJUL de a spune adevărul, ÎNTELEPCIUNEA de a-l recunoaște, ARTA de a ști să spui adevărul și JUDECATĂ de a alege omul potrivit căruia să-i spui adevărul**” de Bertolt Brecht.

Compartimentul *Un fiu rătăcitor, care nu s-a întors*.... au fost expuse materiale despre familia lui Bertolt Brecht; anii de studii la München, căsătoria cu Helene Weigel, pentru care va scrie numeroase

roluri de eroine pe care populara actriță le va face celebre în toată lumea.

Compartimentul *Ani de emigrare* cuprinde perioada anilor 1933-1947 când Brecht a fugit la venirea lui Hitler la putere (1933) din Germania. Pe atunci deja cunoscutul dramaturg a ajuns astfel la Praga și Viena, în Elveția, Franța, Danemarca, Suedia, Finlanda, Uniunea Sovietică și, în sfârșit, Statele Unite ale Americii. În 1947 Brecht s-a întors în capitala noului stat german unde a înființat renumitul Ansamblu de Teatru *Berliner Ensemble*, denumit și *Brecht-Ensemble*.

Opera sa literară și dramaturgică sunt expuse în compartimentul *Brecht în limbile lumii*. Opera lui a fost tradusă în 42 de limbi și piesele lui se joacă pe tot mapamondul.

În compartimentul *Creatorul Teatrului Epic* sânt expuse materiale despre activitatea teatrală a lui B. Brecht. El se distanțează de canoanele teatrului tradițional, pornind

de la convingerea că „arta trebuie să urmeze realitatea”, vechea dramă fiind considerată moartă, inaptă să transmită prin recuzita ei caracteristică imaginea lumii noi. Împins spre absurd de unii dramaturgi contemporani ca Samuel Becket, Eugen Ionescu, Arthur Adamov, teatrul epic a căpătat în creația brechtiană o formulă literară mai largă, bazată pe factorul național prin excelență, care acordă finalității operei, luminării și educării spectatorilor o importanță deosebită.

În compartimentul *Mutter Courage și copiii săi* am expus un șir de materiale despre montările acestui spectacol în diferite țări. O senzație deosebită prezintă ediția Brecht *Couragemodell*, Berlin, 1961 din Germania care cuprinde fotografiile a 175 de mizanscene ale spectacolului *Mutter Courage* montat pe scena din Berlin.

Un loc aparte în expoziție îl ocupă și compartimentul *Bertolt Brecht pe scenele din Moldova*. Cu mult drag ne-au fost prezentate fotografiile, afișele și programele Teatrului „Luceafărul”. *Opera de trei parale* a fost montată pe scenele teatrelor „Pușkin” și „Cehov” din Chișinău.

Publicul vizitator a avut ocazia să asculte muzica lui Anatol Aleabov, scrisă pentru piesele lui Brecht montate la Teatrul „Luceafărul”, și un șir de imagini care au fost proiectate pe ecran despre viața, activitatea teatrală a lui Bertolt Brecht.

Raisa Melnic

Cele mai vândute cărți ale anului 2007

Cărți de Paulo Coelho, laureatul Nobel Orhan Pamuk, Mircea Cărtărescu, regretatul Octavian Paler, dar și debutul în volum al Mihaelei Rădulescu sau ultima carte *Harry Potter* au fost cele mai vândute în librăriile românești în 2007, potrivit clasamentelor furnizate de distribuitorii din țară.

De ce iubim femeile de Mircea Cărtărescu, volumul de povestiri despre femei, publicate de autor în diverse reviste literare, s-a vândut în cele mai multe exemplare anul acesta în cel mai mare lanț de librării din România, „Diverta”, care are 70 de magazine în 43 de orașe, și s-a clasat pe locul patru în topul vânzărilor de la Depozitul de Carte „Distribuție” (DDC), cu aproape 8.000 de copii, și pe cinci în clasamentul librăriilor „Humanitas”. Cartea este bestseller și al Editurii „Humanitas”, care a declarat un număr de 17.000 de exemplare vândute, deși cartea a apărut prima dată în urmă cu peste trei ani.

Volumul este a doua, cea mai vândută carte de la „Humanitas” în 2007, după romanul lui Paulo Coelho *Vrăjitoarea din Portobello*, inspirat din călătoria scriitorului brazilian în România, cu 26.200 de exemplare comercializate.

Cartea lui Coelho a apărut în septembrie și este pe locul trei atât în topul vânzărilor „Diverta” și DDC (9.830 de exemplare), cât și în cel de la Librăriile „Humanitas”. *Vrăjitoarea din Portobello* este povestea Atenei, o fetiță orfană din România care este adoptată de un cuplu libanez. Povestea este inspirată din cea a Lacrimei, care a fost adoptată de un cuplu de austrieci care l-a însoțit pe scriitorul Paulo Coelho în excursia sa de 10 zile din România, în 2005.

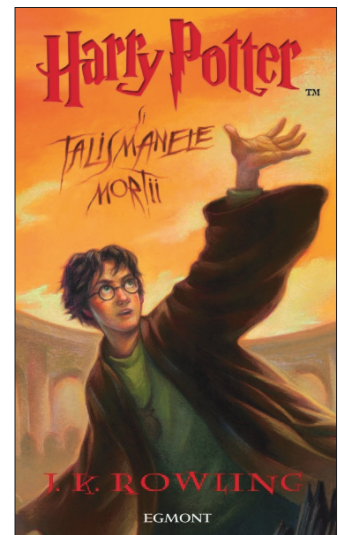
Editura „Polirom” este prezentă cu volumul de debut al prezentatoarei TV Mihaela Rădulescu, *Despre lucrurile simple*, apărut în aprilie 2007, pe locul al doilea în topurile „Diverta” și Depozitul de Carte (peste 10.200 de exemplare). Cartea, ce reunește texte publicate de aceasta în revista *Elle*, apare și în topul Librăriilor „Humanitas” și este cea mai vândută carte „Polirom” la categoria non-ficțiune.

Unul dintre primele volume publicate în limba română ale laureatului premiului Nobel pentru literatură din 2006, Orhan Pamuk, *Mă numesc roșu*, editat de „Curtea Veche”, se clasează pe locul patru în topul „Diverta”, pe al zecelea în topul DDC (5.728 de exemplare), pe locul doi la vânzările din librăriile „Cărturești” și este printre cele mai vândute cărți care nu sunt editate de „Humanitas”, în Librăriile „Humanitas”.

Reprezentanții Editurii „Curtea Veche” au declarat că au vândut 22.000 de exemplare din volumul lui Pamuk, a că-

rui acțiune este plasată în Istanbulul secolului XVI. Romanul, publicat în 2006, este în același timp polițist și de dragoste, iar scriitorul analizează diferențele și tensiunile dintre lumea orientală și cea occidentală.

Un succes la Librăriile „Humanitas” și în rețeaua Depozitului de Carte „Distribuție”, ce cuprinde, printre altele, o serie de hipermarket-uri din țară, este a șaptea și ultima carte din seria *Harry Potter* a britanicei J. K. Rowling, despre aventurile vrăjitorului adolescent. Ediția în limba română, *Harry Potter și talismanele morții*, lansată pe 1 decembrie

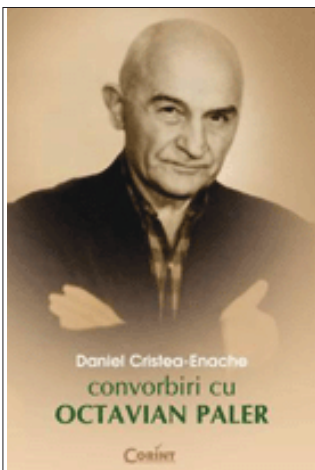
de Editura „Egmont”, a ajuns deja pe primul loc în topul DDC, cu peste 19.900 de exemplare vândute, și în fruntea clasamentului celorlalte edituri de la Librăriile „Humanitas”. În același top, ediția britanică *Har-*

(Continuare în pag. 17)

ry Potter and The Deathly Hallows, lansată în librăriile din toată lumea pe 20 iulie, se clasează pe locul al șaselea, iar la Depozitul de Carte, volumul s-a vândut în peste 5.800 de exemplare și se află pe locul al nouălea.

În cele 17 librării „Humanitas” din țară, unde primele în topul vânzărilor sunt aparițiile editurilor din grup, clasamentul cărților publicate de celelalte edituri este dominat de titluri de Octavian Paler, care a încetat din viață în luna mai a anului 2007. Cu trei volume în

top, dintre care *Convorbiri cu Octavian Paler* de Daniel Cristea Enache s-a vândut în peste 20.000 de exemplare, potrivit Editurii „Corint”, la care se adaugă *Scrisori imagi-*

nare („Historia”) și *Viața pe un peron* („Corint”), Paler este unul dintre cei mai populari autori ai anului.

Ghidul nesimțitului de Radu Paraschivescu, apărut anul trecut la „Humanitas”, se clasează pe locul cinci în topurile „Diverta” și DDC (7.845

de exemplare), pe locul șase la Librăriile „Hu-

manitas” și pe locul trei în vânzările editurii, cu 14.900 de exemplare.

Alte titluri care se regăsesc în topul vânzărilor de la lanțurile de librării românești sunt *Memoriile unei gheșe* de Arthur Golden („Humanitas” – 13.000 de exemplare), *Cartea gesturilor* de Peter Collett („Trei”), *Și tu poți fi Super-Nanny* de Irina Petrea („Trei”), *Trăiesc, deci mă abțin* de dr. Mihaela Bilic („Coreus Publishing”), o antologie

de povești, *Bărbații sunt de pe Marte, Femeile*

sunt de pe Venus de John Gray („Vremea”), *Jurnalul unui mag* de Coelho („Humanitas”), *Dincolo de bine, dincoace de rău. Despre iubire* de Aurora Liiceanu și Alice Năstase („Nemira”), *Micul Prinț* de Antoine De Saint-Exupery („Rao”), *De veghe în lanul de secară* de J. D. Salinger („Polirrom”) și *Istoria Urâtului*, volum coordonat de Umberto Eco („Rao”).

Sursa: <http://www.livenews.ro>

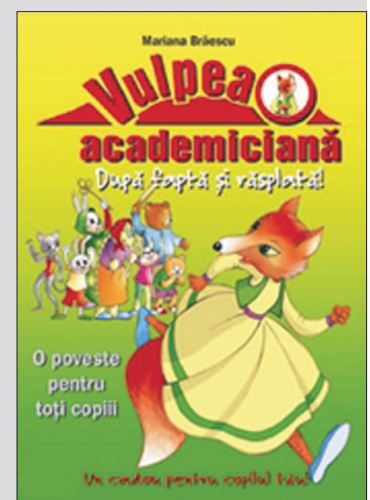
O povestire trimisă în dar pentru Sărbători

Dna Mariana Braescu dăruiește de Crăciun, prin „Imago Promotion”, una din cărțile sale de succes: *Vulpea Academiciană*. Apărută în anul 2005, *Vulpea Academiciană* a fost un succes comercial deosebit, atât ca tiraj (peste 100.000 de exemplare), cât și ca vânzări. Succesul cărții a creat o impresionantă notorietate personajului titular care astăzi revine și în **variantă on-line prin difuzare gratuită**.

Pentru a putea descărca acest volum, accesați **pagina web** <http://vulpeaaademiciana.wordpress.com> și urmați îndrumările privitoare la imprimarea lui gratuită. Volumul este tipărit în culori, în format accesibil, și constituie cadoul autoarei pentru toți copiii români aflați în România și în lume.

Lectură plăcută și, tuturor, Sărbători Fericite!

Alexandra Dina Sava,
editor „Imago Promotion”

Sistemul SIBID

În 1992 între statele CSI a fost semnat un Acord care prevede promovarea unei politici coordonate în domeniul standardizării, metrologiei și certificării. În conformitate cu acest Acord a fost format *Consiliul Interstatal în domeniul standardizării, metrologiei și certificării al Comunității Statelor Independente*, organism interguvernamental al CSI de elaborare și organizare a politicii coordonate în domeniul standardizării, metrologiei și certificării.

În cadrul acestui organism Republica Moldova activează în baza Acordului semnat la 13 martie 1992, la Moscova, și ratificat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1356-XIII din 22 octombrie 1997.

Organizarea și coordonarea lucrărilor de standardizare interstatală se realizează nemijlocit de către Departamentul "Moldova - Standard".

Modul de elaborare a standardelor interstatale (CSI) este stipulat în standardul SM 1-10:

1996, care stabilește regulile de organizare și executare a următoarelor categorii de lucrări în domeniul standardizării interstatale: elaborare, expertiză și prezentarea standardelor, formarea, păstrarea și gestiunea fondului de standarde interstatale.

Principiul general acceptat în activitatea de standardizare mondială este că *standardele ISO sunt luate ca bază pentru dezvoltarea oricăror tipuri de standarde ce sunt necesare pentru satisfacerea unor necesități particulare într-o anumită zonă geografică.*

Statele care au aderat la *Acordul despre realizarea politicii coordonate în domeniul standardizării, metrologiei și certificării* utilizează standardele interstatale de categorie GOST în calitate de standarde naționale.

Standardul interstatal de categoria GOST pentru care Republica Moldova a votat pozitiv se utilizează complet îndeplinind toate cerințele stabilite.

Standardele SIBID (Sistem de standarde pentru domeniul de "Informare, biblioteconomie și activitate editorială") sunt standarde interstatale, care se aprobă și se utilizează în comun

de țările CSI Recent în acest sistem a fost inclusă și arhivistica.

SIBID include standardele tehnice generale, organizațional-metodice, care reglementează regulile de prezentare de date, descrierea documentelor, funcționarea colecțiilor bibliotecare, perfectarea edițiilor de tipar și electronice și multe altele.

Aplicarea standardelor interstatale pe teritoriul republicii prevede două cazuri:

- când nu există un Standard moldovean analog;

- când există un Standard moldovean în vigoare (în acest caz prin aceeași hotărâre Standardul moldovean se anulează din momentul punerii în aplicare a Standardului interstatal).

Ca și între alte sisteme de standarde, între standardele SIBID s-ar putea face o diversificare:

Standarde terminologice:

- GOST 7.0-2004 "SIBID. Informacionno-bibliotečnaâ deâtel'nost', bibliografiâ. Terminy i opredeleniâ";

- GOST 7.60-2003 "SIBID. Izdaniâ. Osnovnye vidy. Terminy i opredeleniâ";

- GOST 7.48-2002 "SIBID. Konservaciâ dokumentov. Osnovnye terminy i opredeleniâ."

Standarde pentru sursele documentare de informare:

- GOST 7.04-2006 "SIBID. Izdaniâ. Vyhodnye svedeniâ : Obsie trebovaniâ i pravila ofor-mleniâ";

Standarde pentru tehnologiile bibliotecare:

- GOST 7.80-2000 "SIBID. Bibliografičeskaâ zapis'. Zagolovok. Obsie trebovaniâ i pravila sostavleniâ";

- GOST 7.1-2003 "SIBID. Bibliografičeskaâ zapis. Bibliografičeskoe opisanie. Obsie trebovaniâ i pravila sostavleniâ" și altele.

Standarde pentru activitatea bibliotecilor, arhivelor, organismelor de informație tehnico-științifică:

- GOST 7.20-2000 "SIBID. Bibliotečnaâ statistika";

- GOST T 7.32-2001 "SIBID. Otčet o naučno-issledovatel'skoj rabote. Struktura i pravila oformleniâ";

- GOST 7.55-99 "Sistema standartov po informacii, bibliotečnomu i izdatel'skomu delu. Osnovnye položenîâ" etc.

Fiecare standard reprezintă o descriere a diferitor procese ale activității de bibliotecă, bazată pe experiența avansată, tehnologie rațională sau metoda efektivă în îndeplinirea operațiunilor,

(Continuare în pag. 19)

care satisfac pe măsură interesele utilizatorilor de bibliotecă.

Toate standardele SIBID sunt importante; este greu de atribuit unui standard o pondere mai mare decât altuia, deoarece toate sunt utilizate în fiecare zi de diferite categorii de specialiști ai bibliotecii. De exemplu:

- *Bibliografii și catalogatorii* utilizează GOST 7.0-2004 "SIBID. Informacionno-bibliotecznaâ deâtel'nost', bibliografiâ. Terminy i opredeleniâ", GOST 7.1 -2003 "SIBID. Bibliografičeskaâ zapis'. Bibliografičeskoe opisanie. Obšie trebovaniâ i pravila sostavleniâ";

GOST 7.80-2000 "SIBID. Bibliografičeskaâ zapis'. Zagolovok. Obšie trebovaniâ i pravila sostavleniâ";

GOST 7.88-2003 "SIBID. Pravila sokrašeniâ zaglavij i slov v zaglavijah publikacij";

- *Specialiștii în dezvoltarea colecțiilor* au nevoie de GOST 7. 20-2000 "SIBID. Bibliotecznaâ statistika" și GOST 7. 76-96 "SIBID. Komplektovanie fonda dokumentov. Bibliografirovanie. Katalogizaciâ. Terminy i opredeleniâ";

- *Specialiștii curatodii* utilizează GOST 7.48-2002 "SIBID.

Konservaciâ doku-

mentov. Osnovnye terminy i opredeleniâ" și GOST 7.50-2002 "SIBID. Konservaciâ dokumentov. Obšie trebovaniâ" etc.

Totodată, competența profesională a bibliotecarilor va avea numai de câștigat din cunoașterea și utilizarea altor standarde din acest sistem. SIBID, pe parcursul celor 30 de ani, a demonstrat că este un sistem important, util și flexibil, un sistem care s-a dovedit a fi viabil și actual pentru bibliotecile mari și mici, pentru centrele informaționale.

Pe parcursul a 13 ani de activitate CT nr. 1. "Biblioteconomie. In-

formare. Documentare" a promovat spre aprobare de către "Moldova – Standard" a 35 de standarde naționale. Pe teritoriul Republicii Moldova sunt în vigoare 51 de standarde interstatale. Documentele existente acoperă practic toate direcțiile de activitate și tehnicile de bibliotecă: terminologie, descrierea bibliografică a documentelor; transliterare; statistică; numerotare internațională; reguli de ordonare, prescurtare etc.

Ala Andrieș,
specialist principal,
Secția "Dezvoltare
în biblioteconomie",
BNRM

Previziuni digitale pe 2008

Luna ianuarie anunță deja noutățile acestui an: telefoane inovatoare, tehnologii îmbunătățite și aplicații ieftine sau gratuite mult așteptate.

Concurența se va întinde anul acesta în multe domenii. Google va deveni tot mai puternic, deoarece plănuiește să amelioreze majoritatea serviciilor sale on-line și a aplicațiilor (Google Maps este doar un exemplu). Telefoanele mobile vor fi mai sofisticate ca funcții, dar

producătorii sunt nevoiți să simplifice cât pot de mult modul de utilizare.

Senzitivitatea, la putere

Tehnologiile precum suprafețele tactile au început să fie incorporate masiv în produsele anului trecut, iar în 2008 gadgeturile cu această facilitate vor fi tot mai multe.

Unul dintre cele mai „tari” este cel care ar trebui deja să înceapă să

fie văzut în unele locuri de cafea pe ea, dar mai din primul trimestru – importante sunt celelalte lucruri pe care le poți vorbi despre o masă face cu ajutorul ei. Atin-

GADGETURI

Microsoft Surface

Masa tactilă dezvoltată de Advanced Technology Center de la Microsoft China are o interfață inovatoare, care acceptă diverse atingeri și gesturi ale utilizatorului. Recunoaște obiecte simple (o pensulă, de exemplu) și aparate digitale. Ecranul de 30 de inch va recunoaște și produse cu etichete cu cod de bare. De exemplu, la restaurant, plasezi paharul cu vin pe Surface și-ți va oferi detalii despre vin. Va costa în jur de **10.000 de dolari**.

Samsung OLED TV

Ecranele OLED folosesc material organic electroluminiscent pentru a produce imagini, în loc de cristale lichide în combinație cu iluminare din fundal. Viitoarele televizoare vor economisi energie și vor avea mai mult contrast și luminozitate superioară. La târgul CES din Las Vegas, Samsung a dezvăluit prototipul de 31 de inch, mai mare decât cel de 27 de inch al lui Sony de anul trecut. Prețul va fi în jur de **3.000 de dolari**.

complet senzitivă. Evitându-i suprafața, vei putea manipula fișiere

(Continuare în pag. 20)

GAZETA bibliotecarului

Ianuarie-Februarie 2008

Redactor-șef:
Alexe RăuSecretariat: Elena Turuta,
Raisa PlăieșuProcesare computerizată:
Maria GriniucAdresa redacției:
str. 31 August 1989, 78 A
MD 2012
Chișinău, Moldova
tel./fax: 22 14 75
23 80 04

e-mail: gazetabib@yahoo.com

Alte adrese ce conțin informații
din lumea bibliotecară:www.bnrm.mdwww.hasdeu.mdwww.ase.mdwww.pll.mdwww.ulim.md/librarywww.usm.md/bcu/istorie.phpwww.library.utm.md<http://mtc-or.md><http://moldova.cc/bibung><http://cid.from.md>www.sbm.dnt.mdwww.youth.md/library.phpwww.soros.md

audio și video și fotografii, le vei edita, roti, mări și micșora. Gata cu cablurile! Dacă plasezi aparatul foto încărcat cu imagini, masa va descărca automat pozele.

Vei putea crea efecte 3D, vei desena, o vei face să arate așa cum dorești. Microsoft a anunțat că aparatul a fost deja solicitat de mai multe hoteluri și bari, dar va mai trece mult timp până când prețul va scădea atât de mult încât Surface să-i fie accesibil „omului de rând”.

Noul val de programe

În lumea on-line, utilizatorii se vor bucura să beneficieze de aplicații gratuite care le fac viața

tați de programe special create pentru principalele două sisteme de operare – Windows Mobile și Symbian.

Google Android este una dintre aplicațiile așteptate cu înfuriere, aceasta fiind prima platformă total gratuită și deschisă pentru dispozitivele mobile.

Petice pentru Windows

Service Pack-urile (SP) pentru Windows au fost mereu așteptate cu sufletul la gură de utilizatorii avizați ai sistemului de operare Microsoft Windows. Aceste aplicații suplimentare repară lucruri care le-au scăpat inginerilor de la Microsoft sau care au fost reclamate de clienți.

În acest an, ar trebui să apară versiunea 1 a SP-ului pentru Vista și versiunea 3 a celui pentru XP. Nu trebuie să faci nimic deosebit ca să-ți actualizezi sistemul de operare, dacă acesta este cumpărat legal. Când cele două SP-uri vor fi lansate, vei fi anunțat pe calculator, atunci când te vei conecta la internet, și vei putea opta pentru instalarea lor.

Sursa: <http://www.evz.ro>

APLICATII
Opera Mobile 9 și Opera Mini 5

Opera 9
- Opera Widgets
- Overview mode with intelligent zoom
- Advanced functionality with Ajax and Web 2.0

Ambele versiuni pentru dispozitive mobile ale browserului Opera vor avea versiuni mai sofisticate. Prima aplicație este cu plată, a doua este gratuită. Mobile 9 va apărea până în iunie, Mini 5 - nu se știe exact.

un calculator și vei avea nevoie de un smartphone. Mini 5 funcționează pe orice telefon cu Java și va adapta paginile web la ecranul tău. Mobile 9 va apărea până în iunie, Mini 5 - nu se știe exact.

mai ușoară, de la editarea fotografiilor la comunicarea în direct prin audio și video.

Cei care dețin un telefon mobil de tip smartphone vor fi asal-

După o boală lungă și grea a încetat să bată inima Domnului ION MADAN, bibliograf, bibliolog, conferențiar universitar, doctor în istorie, Om emerit al Republicii Moldova, un Om cu mare suflet, de o bunătate nemărginită unde obiectul de studiu al vieții sale a fost Cartea, cum relatea el însuși: “Cartea și biblioteca sunt baza culturii, repere sigure ale instruirii și educației. De starea lor actuală depinde viitorul neamului. Să susținem și să ocrotim cartea națională”.

Colectivul Bibliotecii Naționale al Republicii Moldova este adânc îndurerat de plecarea la 4 februarie, anul 2008 în lumea celor dreți a lui

ION MADAN.

În aceste clipe grele suntem alături de soția dna Maria și fiica Rodica.

Domnul să-l primească în împărăția Sa.